

Koppeling certificatie-instrumenten met wet- en regelgeving

Accreditatie en Certificatie is "het uitspreken van gegrond vertrouwen".

De maatschappelijke positie van Conformiteit Beoordelende Instellingen en het werk van de door haar gecertificeerde organisaties op het snijvlak van 'publiek en privaat', zorgt ervoor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle uitgegeven certificaten en keurmerken.

Dit gerechtvaardigd vertrouwen komt steeds meer in de verdrukking door de jarenlange toepassing van zelfregulering door de markt. Niet meer "het probleem/ de uitdaging" staat centraal, maar de financiële positie van uitvoeringsorganisaties: markt belangen.

In 2012 heeft de toenmalige minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in diverse werkvelden 'Zelfregulering van de markt' toegestaan omdat de overheid niet goed in staat bleek om zelf strafbare uitingen te voorkomen en daders op te sporen.

Bij zelfregulering door de markt, laat de overheid het initiatief voor het schrijven van regelgeving en werkvoorschriften volledig over aan de markt. De overheid stelt zich neutraal op tegenover de inhoud van de overeengekomen regels, zolang deze regels niet in strijd zijn met de wettelijke regulering.

Met zelfregulering is een geprivatiseerd stelsel van regelgeving en handhaving opgezet in (tot op heden) 24 certificatie-schema's in 7 werkvelden¹. De markt heeft andere belangen dan de overheid. Het belangrijkste doel van de markt is doorgaans om maximale winst te maken, terwijl de overheid voornamelijk een maatschappelijk doel nastreeft, zoals handhaving van orde en stabiliteit.

Een decennia later blijkt dat in vele werkvelden deze zelfregulering volledig is vastgelopen in enkel (markt-)belangen, zijn werkzaamheden onbetaalbaar geworden, zijn innovaties stilgevallen en wordt er meer gestuurd op basis van angst dan op de daadwerkelijke risico's.

Bijna alle private certificatieschema's zijn niet interdepartementaal en velen conflicteren zelfs met wet- en regelgeving.

Certificatie-instrument-stelsel

Het certificatie-instrument-stelsel is een initiatief van diverse samenwerkende onder accreditatie en dus onder overheidstoezicht staande Conformiteit Beoordelende Instellingen; verenigd in de schemabeheerder "Aucin" (Autoriteit Certificatie-Instrumenten).

Aucin heeft een programma van werkmethode ontwikkeld om binnen de dwingende Nederlandse certificatieschema's, keurmerken, Nederlandse normen en/of huidige regelgeving te werken met (aanvullende) werkmethode die het algemeen belang en nut behartigen en niet alleen de marktbelangen: "De certificatie-instrumenten" overkoepelend "Het Certificatie-Instrument Stelsel".

Het Certificatie-Instrument Stelsel (CIS) maakt inzichtelijk welke organisaties meer dan gemiddeld bijdragen aan onderwerpen vanuit het ministerie AZ, BZK, BZ, EZK, IenW, LNV, OCW en/of SZW. Uiteraard afhankelijk van op welk werkveld en onderwerp een certificatie-instrument gericht is.

Het (bovenwettelijke) CIS kan gebruikt worden als aanvulling op bestaande statisch verwezen private certificatieschema's maar ook bijvoorbeeld binnen de 'Wet kwaliteitsborging in de bouw'.

Het (bovenwettelijke) CIS kan door een probleemhouder dwingend worden opgelegd bij de uit te voeren werkzaamheden. Of zij kan gebruik maken van een voor de certificatie-instrumenten gecertificeerde onderneming die middels deze vrijwillige certificatie aan kan tonen het belang van haar opdrachtgever en/of het nationale belang voor haar eigen belang te scharen.

Het CIS draagt bij aan:

- één generieke erkenningsmethode voor alle reguliere organisaties (groot en klein);
- borging van een veiliger werk- en leefmilieu maar ook rekening houdend met tijdgevoeligheid/duurzaamheid;
- het stimuleren van marktwerking en werkgelegenheid;
- het stimuleren van marktverbreding waarbij personen met kwalificaties werkend in andere sectoren tijdelijk ingezet kunnen worden in andere sectoren;
- het terugdringen van de Carbon Footprint;
- het streven naar kostenreductie;
- (nieuwe) veilige, efficiëntere, werkwijzen te stimuleren;
- het leveren van een positieve bijdrage aan de maatschappelijke uitdagingen die alle organisaties in Nederland aangaat;
- een groter besef onder bedrijven dat het streven naar een financieel gezonde organisatie en het leveren van een maatschappelijke bijdrage goed verenigbaar zijn.

Uitgangspunten CIS

Samen met de ontwikkelpartners en stakeholders zijn de volgende uitgangspunten voor de CIS opgesteld:

- toetsing vindt plaats door een combinatie van kwantitatieve metingen én een kwalitatieve beoordeling door enkel geaccrediteerde instellingen op basis van self assessment door de organisatie zelf. (dus geen vinklijstjes);
- de methode toetst de prestaties van een organisatie. De prestatie-eisen zijn zo helder mogelijk beschreven, maar organisaties zijn vrij in de wijze waarop deze prestaties tot stand komen;
- het toepassen van 'bonus malus'. Een goed presterende onderneming krijgt minder toezicht dan slecht presterende ondernemingen. Intrekken of langdurig schorsen van een certificaat is juridisch toch niet mogelijk.
- de methode beperkt zo veel mogelijk de extra administratieve lasten voor organisaties;
- de methode is gebaseerd op bestaande wetenschappelijke inzichten;
- het stelsel voldoet aan:
  - het besluit nr. 768/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 betreffende een gemeenschappelijk kader voor het in de handel brengen van producten en tot intrekking van Besluit 93/465/EEG van de Raad en
  - de Interdepartementale commissie conformiteitsbeoordeling en normalisatie (ICN) het rapport "Het gebruik van conformiteitsbeoordeling en accreditatie in het overheidsbeleid".

¹ <https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/certificatie/werkvelden-met-arbocertificatie>